

**UCHWAŁA NR LIV/336/2021
RADY GMINY MIEJSCE PIASTOWE**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

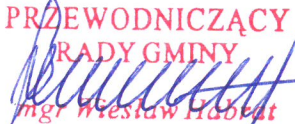
**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe
na lata 2022 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2022 – 2026, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

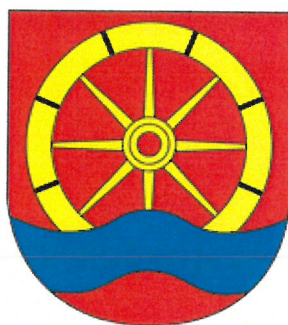
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miejsce Piastowe.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

mgr Wiesław Hobot

Załącznik
do uchwały Nr LIV/336/2021
Rady Gminy Miejsce Piastowe
z dnia 29 grudnia 2021 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MIEJSCE PIASTOWE
NA LATA 2022-2026**

Grudzień 2021

Spis treści

ROZDZIAŁ I. Wstęp	3
1. Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie	6
3. Analiza SWOT.....	7
ROZDZIAŁ II. Część programowa	8
1. Opis problemu.....	8
2. Założenia programowe	12
3. Cele i kierunki programu	13
4. Beneficjenci programu.....	14
5. Cel główny programu	14
6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, działania, realizatorzy, wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji działań	14
ROZDZIAŁ III. Część diagnostyczna	19
1. Zasoby instytucjonalne	19
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu.....	20

ROZDZIAŁ I. Wstęp

Celem strategicznym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe, zwanym dalej Programem, jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób uwikłanych w problem przemocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe. Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2022-2026, jednak w miarę potrzeb i zmian sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w rodzinie funkcjonującej prawidłowo odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, które powinny być oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy dochodzi do dezorganizacji w rodzinie nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań. Wewnętrzne role członków rodziny ulegają zaburzeniu, reguły są łamane, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi i społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest specyficzną kategorią zabronionych przez prawo czynów, o wyjątkowo wysokim stopniu szkodliwości. Mamy z tym zjawiskiem do czynienia częściej niż z przemocą jakiej można doznać w miejscu publicznym. Jest to spowodowane tym, że w przypadku przemocy w rodzinie sprawcą jest osoba najbliższa dla ofiary, związana z nią emocjonalnie; a dom który powinien być schronieniem staje się miejscem krzywd i cierpienia.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej instytucja rodziny wskazana jest jako objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów

władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny, naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2021 poz. 1249) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Są to zachowania negatywne o dużej szkodliwości społecznej, naruszające normy moralne i prawne, mogące prowadzić do tragicznych skutków psychologicznych, nawet okaleczeń, samobójstw czy zabójstw.¹ W społeczeństwie panuje wiele mitów i przekonań związanych z przemocą, jednym z nich jest uznawanie przemocy za zjawisko marginalne, występujące w środowiskach patologicznych. Przemoc w rodzinie, znęcanie się nad rodziną jest jednak zjawiskiem powszechnym, stanowi poważny problem społeczny. Jest to najczęściej popełniane w Polsce przestępstwo, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc, której sprawcą jest osoba najbliższa dla ofiary stanowi traumatyczne doświadczenie. Wyróżniamy formy przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz zaniedbanie.

Przemoc fizyczna, której celem jest bezpośrednie działanie z użyciem siły, zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia. Przemocą fizyczną jest: popychanie, szczypanie, klapsy, wymierzanie policzków, kopanie, gryzienie, uderzanie pięścią, wykręcanie rąk, ciągnięcie za włosy, duszenie, drapanie, topienie, polewanie substancjami żrącymi lub wrzątkiem, przypalanie papierosem, otrucie, zamykanie, głodzenie,

Przemoc psychiczna to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary przez sprawcę, wzbudzanie w niej strachu. Przemocą psychiczną jest: ośmieszanie, wyszydzanie, grożenie użyciem przemocy lub zabójstwem, zastraszanie,

---

¹ Stożek M., *Przemoc w rodzinie, zapobieganie w świetle przepisów prawa*, Warszawa 2009

izolowanie, szantażowanie, zmuszanie do pracy, walenie pięścią w ścianę, niszczenie własności osobistej, niszczenie poczucia własnej godności i wartości, krzywdzenie osób bliskich lub zwierząt z którymi ofiara jest związana emocjonalnie.

Przemoc seksualna to gwałt, zmuszanie do współżycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych zmuszanie do odbywania stosunków seksualnych z innymi osobami, sadyzm w pożyciu, upokarzanie z powodu orientacji lub zachowań seksualnych ofiary, zachęcanie do pornografii, zmuszanie do masturbowania, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych,

Przemoc ekonomiczna to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy; okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, całkowita zależność finansowa, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek.

Zaniedbanie to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Zaniedbanie może dotyczyć zaniedbania edukacyjnego, emocjonalnego, materialnego, niezapewnienie opieki zdrowotnej, zaniechanie opieki przed nadużyciami.

Przemoc w rodzinie ma charakter cykliczny, długotrwały, rzadko bywa jednorazowym incydentem. W zjawisku przemocy w rodzinie mamy do czynienia z prawidłowościami, nazywanymi cyklami przemocy, w których występują następujące fazy: ²

I FAZA - narastającego napięcia - jest to początek agresji, jej przyczynami mogą być drobne niepowodzenia, problemy życia codziennego, charakteryzuje się wzrostem napięcia, sprawca okazuje zniecierpliwienie, rozdrażnienie, narastają sytuacje konfliktowe. Ofiara stara się uspokajać sytuację, przeprosza za swoje zachowania by uspokoić sprawcę, tłumaczy powody zachowań sprawcy.

II FAZA - ostrej przemocy (wybuchu) - eskalacja przemocy, dochodzi do wybuchu gniewu, ostrego wyładowania agresji w stosunku do ofiary. Ofiara jest bierna, nie reaguje na przemoc, znosi ją. Ofiara odczuwa różne emocje, w której dominują przerażenia, wstyd, bezradność. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji policyjnych, a ofiary decydują się złożyć skargę.

III FAZA - miodowego miesiąca - jest to faza, w której sprawca, po wybuchu agresji obiecuje poprawę. Okres okazywania skruchy i miłości przez oprawcę, który przekonuje ofiarę,

---

² <https://stopprzemocy.org/cykle-przemocy/>

że sytuacja już się nigdy nie powtórzy. Ofiara zostaje obdarowywana prezentami, przytulana, doceniana. Zaczyna wierzyć, że sprawca się zmienił, a akty przemocy więcej się nie powtórzą. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu lub zanika, a akty ostrej przemocy stają się coraz częstsze.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje, prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Rodziny dotknięte przemocą w rodzinie wymagają szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

2. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy, określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejsce Piastowe.

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT dotyczy sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w jakiej obecnie znajduje się Gmina. Pozwoli ona na sformułowanie koncepcji tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Tabela 1 Mocne i słabe strony; szanse i zagrożenia

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zasoby instytucjonalne Gminy: Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny • dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra pomocy społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego • znajomość problemu i umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce • dobra współpraca z organizacjami i służbami • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca infrastruktura socjalna Gminy • brak specjalistycznej placówki pomagającej ofiarom przemocy • brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych • brak spójnego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą

Szanse	Zagrożenia
<p>Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym • dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych • otwartość i chęć współpracy specjalistów • silne więzi rodzinne • chęć zmiany i wyjścia z kryzysu 	<ul style="list-style-type: none"> • słaba kondycja ekonomiczna rodzin, ubóstwo • stereotypy na temat przemocy domowej • negatywne wzorce zachowań społecznych • bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin • problemy alkoholowe członków rodzin • brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów • brak infrastruktury socjalnej w Gminie • brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego

ROZDZIAŁ II. Część programowa

1. Opis problemu

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejsce Piastowe w związku z występowaniem przemocy ukrytej i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Tabela 2 Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2019-2021

	POLICJA	POMOC SPOŁECZNA	GKRPA	OŚWIATA	SŁUŻBA ZDROWIA	RAZEM
2019 r.	26	4	0	0	1	31
2020 r.	23	2	0	0	0	25
2021 r.	29	2	0	1	1	33

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

Z powyższych danych wynika, że najczęściej *Niebieskich Kart* jako procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy, stosuje Policja.

Tabela 3 Sytuacja dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe w latach 2019 - 2021

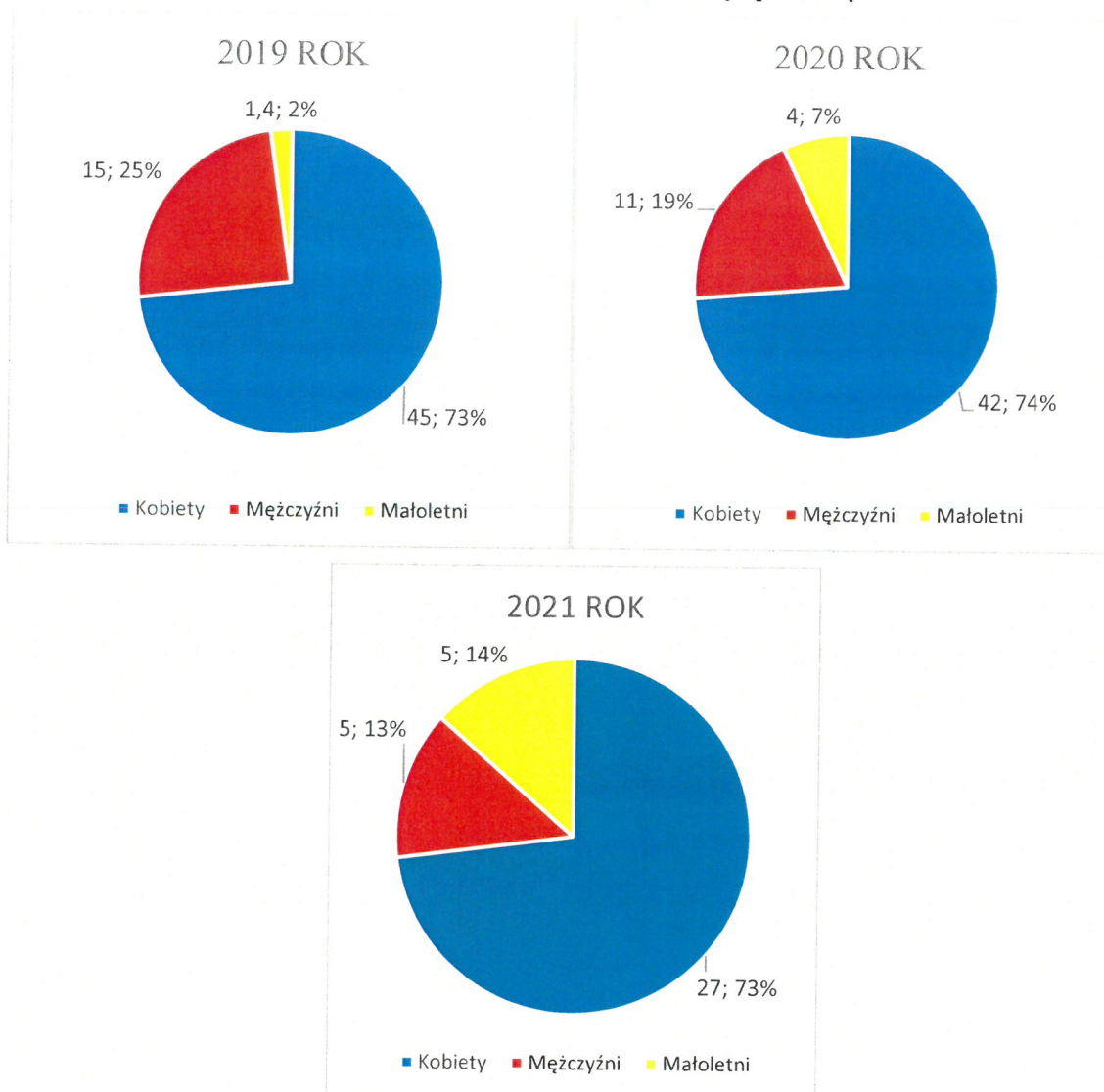
	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba rodzin w których była realizowana procedura „NK”	45	48	33
Liczba rodzin w których została zakończona procedura „NK”	26	33	20

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

Powyższa tabela pokazuje liczbę rodzin, w których procedura Niebieskie Karty była realizowana oraz liczbę rodzin w których została zakończona procedura z podziałem na poszczególne lata.

Wykres 1 Liczba osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe

Ofiarami przemocy w rodzinie zgodnie z danymi ogólnopolskimi są najczęściej kobiety, które stanowią około 74,1% wszystkich osób doświadczających przemocy domowej oraz dzieci, które z kolei stanowią około 13,8% ogólnej liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie, a mężczyźni stanowią około 12,1% (dane za 2020 r.)³. Dane dotyczące skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejsce Piastowe wskazują również, że znacząca część osób doznających przemocy stanowią kobiety, natomiast w większości

³ Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie>, dostęp na 16.10.2020 r.

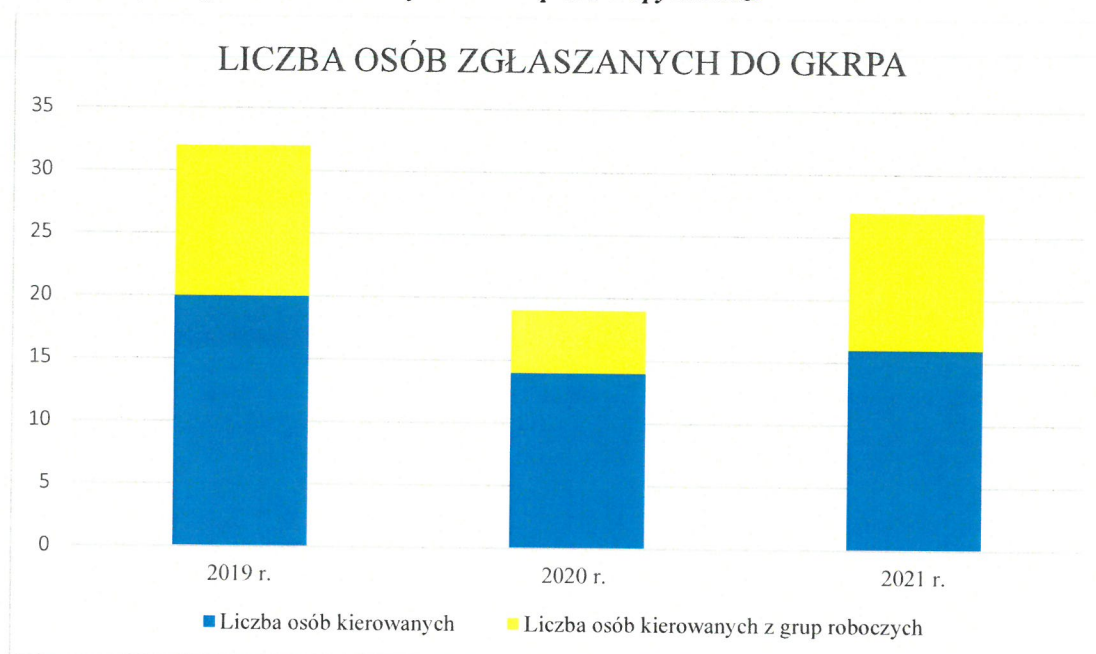

przypadków podjęcia działań w ramach procedury *Niebieskie Karty*, osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie są mężczyźni.

W przypadku odnotowania, że problemem towarzyszącym stosowaniu przemocy wobec najbliższych jest nadużywanie alkoholu, każdorazowo zwracano się z wnioskiem do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Miejscu Piastowym o podjęcie działań, celem zmotywowania do walki z uzależnieniem lub poprzez zobowiązanie do podjęcia leczenia.

Wykres 2 Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym z wyszczególnieniem na osoby kierowane przez Grupy Robocze

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym

W związku z pracą Zespołu Interdyscyplinarnego działającego od 2011 roku przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, w sytuacji wdrożenia w rodzinie procedury *Niebieskie Karty* każdorazowo podejmowano szereg działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy oraz pomocy w przezwyciężaniu tej trudnej sytuacji życiowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejsce Piastowe wchodzi członkowie:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- policji
- oświaty
- służby zdrowia
- organizacji pozarządowych
- kuratorzy sądowi
- żandarmerii wojskowej

2. Założenia programowe

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2022-2026 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Nieodzowna jest także interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, właściwy przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających

kontakt z osobami doświadczającymi przemocy, jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim przełamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie. Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. Cele i kierunki programu

Cele Programu:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy,
- skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar przemocy w rodzinie,
- edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe,
- zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
- zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania edukacyjno - korekcyjne na sprawców przemocy domowej.

Kierunki działań:

- dążenie do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy przez Zespół Interdyscyplinarny poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie,
- tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie,
- kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, profilaktyczne oraz informacyjne,
- profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Beneficjenci programu

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin z problemem przemocy domowej, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. Cel główny programu

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, działania, realizatorzy, wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji działań

Cel strategiczny. 1.

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie (ofiary, sprawcy, świadkowie), przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy domowej, społeczeństwo.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.1.

1.1.1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinary w Gminie Miejsce Piastowe zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.

1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.

1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

1.1.5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.2. Współpraca systemowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.2.

1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom,

1.2.3. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń.

1.2.4. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe.

Działania do celu operacyjnego 1.3.

1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Zespół Interdyscyplinarny.

1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe przez Zespół Interdyscyplinarny w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 1.3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 1.:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie, Prokuratura Rejonowa w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.:

-liczba spotkań zespołu,

-liczba wszczętych procedur *Niebieskie Karty*,

-liczba powołanych grup roboczych,

-dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, ofiary i świadkowie przemocy.

Cel operacyjny 2.1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą oraz świadkom przemocy.

Działania do celu operacyjnego 2.1.

2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.

2.1.2. Praca socjalna.

2.1.3. Interwencja kryzysowa.

2.1.4. Realizacja procedury *Niebieskie Karty*.

2.1.5. Program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy domowej.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 2.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 2.2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą,

Działania do celu operacyjnego 2.2.

2.2.1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.

2.2.2. Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 2.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 2.:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie-kuratorzy sądowi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2.:

-liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą,

-liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem,

-liczba interwencji kryzysowych, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia,

-liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia,

-liczba wszczętych procedury *Niebieskie Karty*.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania do celu operacyjnego 3.1.

3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.

3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy w Miejscu Piastowym.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3.2.

3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej.

3.2.2. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.3.

3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 3.3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 3.:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3.:

- liczba rozpowszechnionych ulotek i broszur,
- nakład informatorów,
- liczba kampanii społecznych prowadzonych na terenie Gminy,
- liczba artykułów w mediach propagujących życie bez przemocy.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 3. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel operacyjny 4.1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury *Niebieskie Karty* i prowadzenia interwencji kryzysowej.

Działania do celu operacyjnego 4.1.

4.1.1. Szkolenia resortowe.

4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 4.1. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 4.2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 4.2.

4.2.1. Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.2.2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.

Termin realizacji działań celu operacyjnego 4.2. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 4.:

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejsce Piastowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym, Komenda Miejska Policji w Krośnie, Sąd Rejonowy w Krośnie, Prokuratura Rejonowa w Krośnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym, placówki służby zdrowia, placówki oświatowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4.:

-liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie,

-liczba uczestników szkoleń,

-liczba zorganizowanych konferencji i seminariów,

-liczba uczestników konferencji i seminariów.

Termin realizacji zadań celu strategicznego 4. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy.

Cel operacyjny 5.1. Działania korekcyjno – edukacyjne.

Działania do celu operacyjnego 5.1.

5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, zajęcia korekcyjno - edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem – indywidualne i grupowe.

Realizatorzy celu strategicznego 5.: PCPR w Krośnie.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5.:

-liczba dorosłych sprawców objętych działaniami uczestniczących w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych.

Termin realizacji działania celu strategicznego 5. - zadanie stałe, realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. Część diagnostyczna

1. Zasoby instytucjonalne

Na terenie Gminy Miejsce Piastowe prowadzą działania następujące instytucje zajmujące się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Miejska Policji w Krośnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- ośrodki zdrowia,
- organizacje pozarządowe

W/w podmioty wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejsce Piastowe powołanego Zarządzeniem Nr 101/11 Wójta Gminy Miejsce Piastowe z dnia 2 sierpnia 2011 r.

2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- I. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych.
- III. Wypracowanie i wprowadzenie procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- IV. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
- V. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
- VI. Miejsca schronienia w związku z przemocą w rodzinie.

3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację programu

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 28 lutego każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy w Miejscu Piastowym sprawozdanie z realizacji Programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miejsce Piastowe, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Spis tabel i wykresów

<i>Tabela 1 Mocne i słabe strony; szanse i zagrożenia</i>	7
Tabela 2 Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2019-2021	9
Tabela 3 Sytuacja dotycząca zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejsce Piastowe w latach 2019 -2021	9
Wykres 1 Liczba osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą	10
Wykres 2 Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym z wyszczególnieniem na osoby kierowane przez Grupy Robocze	11

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr Wiesław Habrat